

บทคัดย่อ

ชื่อภาคานิพนธ์ : การประเมินผลโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร
(คปร.) : ศึกษาเฉพาะกรณี กิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี

ชื่อผู้เขียน : นายวิรัช ปวะภูโต

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาลังคม)

ปีการศึกษา : 2544

การศึกษาเรื่อง การประเมินผลโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร :
ศึกษาเฉพาะกรณีกิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ

1. เพื่อประเมินผลการดำเนินงานโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการดำเนินงานตามโครงการปรับโครงสร้างและระบบ
การผลิตการเกษตร

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคือ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตร ในปี 2541 - 2543 ของกิ่งอำเภอสว่างวีระวงศ์ จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 119 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 7 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของเกษตรกร ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลการได้รับเงินช่วยเหลือจาก ธ.ก.ส. ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลการสนับสนุนปัจจัยการผลิต ส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลการลดพื้นที่ในการทำนา ส่วนที่ 5 เป็นข้อมูลรายได้ของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ ส่วนที่ 6 เป็นข้อมูลการดำเนินงานของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทดแทน และส่วนที่ 7 ความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการเข้าร่วมโครงการในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาได้ใช้วิธีทดสอบแบบสอบถามด้วยตนเอง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

(2)

ผลการศึกษาพบว่า

1. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี จบการศึกษาในระดับประถมศึกษาปีที่ ๖.๖ (๖.๗ เดิม) มีรายได้/ปี ไม่เกิน 10,000 บาท มีจำนวนแรงงานในครอบครัว จำนวน 3 คน (ผู้มีอายุ 13 ปี ขึ้นไป) มีจำนวนพื้นที่ทำการเกษตร (ที่นา ที่ไร่ สวนอื่น ๆ) 11 - 20 ไร่ ดำเนินกิจกรรมการปลูกไม้ผล
2. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนน้อยได้รับสินเชื่อจาก ธ.ก.ส. และใช้ดำเนินการตามโครงการได้เพียงบางส่วน ได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตไม่ครบถ้วนและไม่เหมาะสมตามแผนการผลิต และการลดพื้นที่ปลูกข้าวทำได้น้อยกว่าแผนการผลิต มีรายได้ในพื้นที่ปรับโครงสร้างก่อนเข้าร่วมโครงการต่ำ ส่วนใหญ่เคยได้รับการอบรมให้ความรู้ตามกิจกรรมที่ผลิตตามโครงการ เคยไปศึกษาดูงานด้านการเกษตรน้อย มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมาประชาสัมพันธ์โครงการในหมู่บ้าน เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มาวิเคราะห์ความเหมาะสมของพื้นที่ก่อนเข้าร่วมโครงการ กิจกรรมทดแทนตามโครงการมีความเหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่น้อย มีเจ้าหน้าที่ของรัฐมาตรวจเยี่ยมและให้การแนะนำเป็นครั้งคราว เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการเชื่อว่าโครงการ คปร. สามารถแก้ปัญหาพืชผลทางการเกษตรได้ และเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ได้รับความรู้ตามโครงการ

The study of "The Evaluation of the Readjustment of Agricultural Production Structure and System Project : A Case Study of Sawangwerawong Subdistrict, Ubonratchathani Province" had 2 following objectives:

1. to evaluate the performance of the Readjustment of Agricultural Production Structure and System Project,
2. to study the guideline in order to develop the performance of the Readjustment of Agricultural Production Structure and System Project.

The sample consisted of 119 agriculturalists who participated in the Readjustment of Agricultural Production Structure and System Project in 1998 - 2000 of Sawangwerawong Subdistrict, Ubonratchathani Province. The data were collected by using questionnaires dividing into 7 parts as follow ; 1) general background of agriculturalist, 2) information of credit receiving from Agricultural and Cooperative Bank, 3) supporting the production factors, 4) information of decreasing agricultural area, 5) information of agriculturalist income, 6) information of related function and 7) the opinion of agriculturalist toward participating in this project. The statistics employed for data analysis were Descriptive Statistics including frequency, percentage, mean and standard deviation.

Results

1. Most sample were male, age between 41 – 50 years, completed Prathom Suksa 6 and yearly income less than 10,000 baht. Each family had 3 persons working in this project (age more than 13 years). There were 11 –20 rais using in agricultural area and growing fruits.

2. Some of the agriculturalists participating in this project received credit from Agricultural and Cooperative Bank and could not use full amount of the credit. The supporting of production factor was not enough and not appropriated according to production plan. The decreasing in growing rice could be done less than the production plan. Their income in the Readjustment and Agricultural Production Structure before participating in the project was low. Most received the training in the project activities. They had less chance in tour study. The government officials gave the project information in the village and also analyzed the appropriate area before participating in the project. The replacement activities in the project were less appropriate with the potential area. The government officials sometimes visited and suggested the project. The agriculturalists participating in this project believed that this project could help them solve the agricultural problems. Moreover, they received the knowledge from this project.